AVUI FAIG 70 ANYS

MIQUEL FANÉ I TORRENT

23 d'octubre de 1945 - 23 d'octubre de 2015

AVUI FAIG 70 ANYS

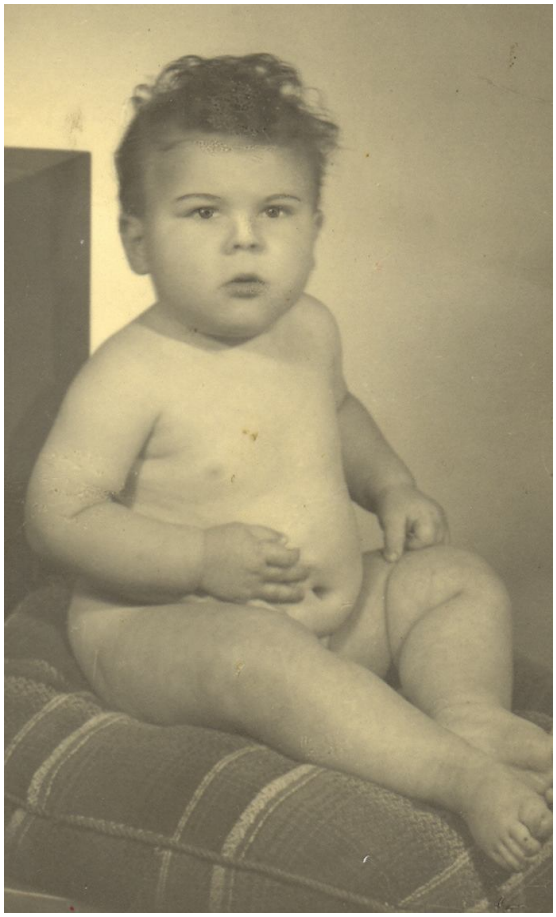

VAIG A EXPLICAR-VOS UN COMPTE

Lo saben aquel?
No. No vaig a explicar-vos un acudit de l'Eugenio, sinó aquell compte d'en Pere Calders en que quan el delegat sindical de **l'empresa familiar** de "fils i betes" Pardellans, va anar a queixar-se al jove senyor Pardellans -net del fundador- de la sobrecàrrega i **tensió en la feina** que estaven provocant dels **nous executius** de l'empresa "Infutur", contractada per a reestructurar i **modernitzar** la vella empresa, el jove Pardellans els digué que justament acabava de rescindir el contracte amb "Infutur" perquè ja **no podia resistir més** que els seus executius -tots titulats en les millors universitats estrangeres- li estiguessin demostrant cada dia més científicament i inequívoca -i amb l'ajut de la informàtica!- (el compte fou escrit als anys 80) que l'empresa **era inviable** i que estaven perdent –o deixant de guanyar que en ciència econòmica és el mateix- no ja ara, sinó a **les èpoques del seu pare**, i fins i tot des de l'època en que l'empresa va ser **fundada pel seu besavi**, que tenia que haver invertit en cafè en vers de en filatures!.

Quan el jove senyor Pardellans va comunicar al cap **dels executius de "Infutur**" que els acomiadava, aquest se li va tirar a l'espatlla plorant. Calli, calli! que, amb l'ajut de l'informàtica, nosaltres mateixos **ens hem demostrant**, científicament i inequívoca que la nostra empresa "Infutur, **és també inviable** des de la seva fundació. Estem dessolats!

Però el pitjor és que **els propis ordinadors**, també s'han demostrat científicament i inequívoca que la seva adquisició **va ser un greu error** doncs s'havia d'haver invertit en uns aparells de generació més avançada -que ja havien sortit al mercat- molt **més eficaços** que ells mateixos.

I, que farem ara? Es preguntaren el jove senyor Pardellans i el vell sindicalista.

Finalment decidiren simplement atendre les comandes que tenien pendents, d'una partida de fils per a Mallorca i una de betes per a Girona i que del tema de la inviabilitat, potser si que **en parlarien quan aguessin acabat d'atendre** aquestes comandes urgents. ... **o potser no!**

☺

De seguida veureu per que ve a compte aquest conte, començant per passar revista a les decisions que han determinat aquests meus 70 anys de vida:

LA DECISIÓ DE FER UN BATXILLERAT

La **primera decisió** que va condicionar el meu esdevenidor**,** de fet, ve del meu pare.

Efectivament, de petit, a casa teníem dues parades a la Plaça, una carnisseria i una tossineria. Això feia que, les dones, em diguessin: **nen, que seràs quan siguis gran?** carnisser o tossinaire?

El meu pare, però, ja tenia decidit que cap de les dues coses. A ell li hagués agradat ser artista, pintor com en Dalí, però es va quedar en carnisser i si bé avui sabem que això pot seu un art, ell creia que no tindria mai prestigi social. Era una feina bruta –llavors, es clar- i al hivern es duien les mans plenes de penellons pel fred. Per a mi, millor delineant. Eren quasi artistes, anaven amb camisa i corbata i treballaven en despatxos calents al hivern.

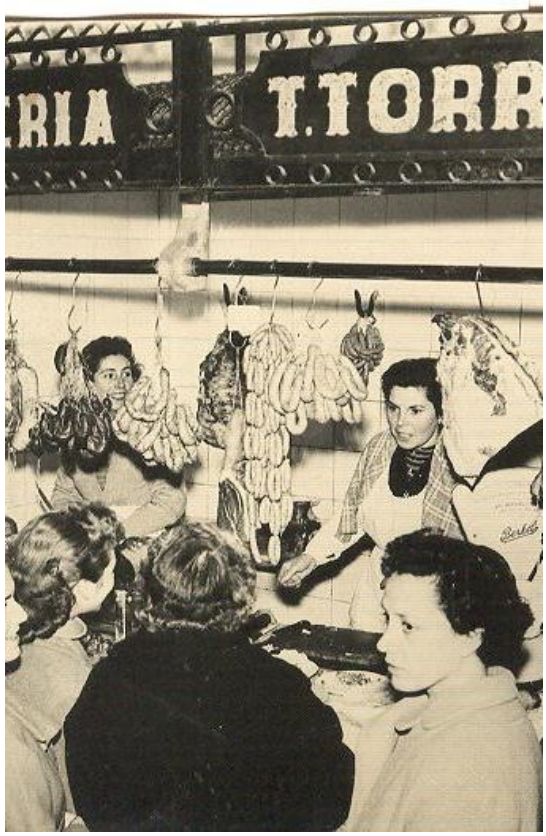

I amb la delineació com a objectiu, el 1956, em van matricular al "Instituto Laboral Obispo Sivilla" de Calella i, cinc anys després, el 29 de setembre de 1961 -dia del meu sant- vaig obtenir Títol de "*Batxiller Laboral de Modalidad Industrial-Minera.*".

LA DECISIÓ DE ESTUDIAR APARELLADOR

La **segona decisió** amb transcendència ja fou meva del tot: estudiar per aparellador.

Així, en tornant de la "Universidad Laboral de Tarragona" amb el tren, havent aprovat la Revàlida i ja amb el Títol de Batxiller Laboral, en Joan Missé i jo varem compartir , sense gaires paraules, la consciència de trobar-nos **al fi d'una etapa de la nostra vida** –l'adolescència- i **començar la vida adulta** amb una primera decisió, a prendre **en solitari**, que ben segur ens condicionaria definitivament l'esdevenidor: Que fer ara?. Posar-se **a treballar** o continuar estudiant?

Si, **continuar estudiant** era la resposta bona, però, estudiar, **què?**

El batxillerat que havíem fet no estava pas pensat per fer carrera i en tot cas en ser el Bachillerato Laboral (avui en diríem Formació Professional) de modalitat "Industrial – Minera" sempre se'ns havia estat recordant que la màxima aspiració acadèmica que podíem tenir era la de "Perito Industrial" (avui en diríem Enginyer Tècnic) -ja que a Barcelona no hi havia pas escoles de mineria-.

Els fantasmagòrics "Altos Hornos" o les fosques i tancades naus industrials de l'època, que havíem visitat amb l'Institut els darrers anys -amb munions de treballadors arrenglerats en torn d'un primitiu tren de muntatge- feien que **la visió que jo tenia** de les professions "industrials" d'aleshores, era la de **quelcom fosc** i alienant, talment la mateixa que ens presenta en Charlot a la genial pel·lícula "Tiempos Modernos",

No. Jo no volia pas ser "Perito Industrial". Abans, fer **de pagès o carnisser**, com els meus pares o els meus avis.

Però, recordava un ex alumne del institut -de la promoció anterior a la meva- que un dia l'havíem trobat treballant de "listero" en **les obres** d'un nou hotel, com tants se'n bastien ara a Calella. I, la feina **era a l'aire lliure!**. Amb fred i calor, si. Però amb molta **llum sòl i aire**.

Aviat vaig descobrir que hi havia una carrera que era com la de Perito però per a la construcció. **Se'n deia Aparellador** i també es podia accedir directament al Curso Selectivo amb el Bachillerato Laboral - de cinc anys - com si fos el Bachillerato Superior – es a dir, l'acadèmic, de sis anys –

Aquesta!. Aquesta seria la meva carrera!.

Si. Reconec que, al revés de la dels olis de màquina, **l'olor del ciment m'atreu** fortament des d'aleshores.

Al tren, trencant el silenci, vaig transmetre al meu amic -en Joan Missé- aquests meus pensaments –o sentiments- i ell, s'ho pensà, i em responguè que **també els compartia**. No calia pas doncs parlar-ne més. L'endemà emprendríem l'aventura d'anar a la flamant "Escuela de Aparejadores" de la nova Zona Universitària de Barcelona, i **ens hi matricularíem**.

LA DECISIÓ DE ANAR A VIURE A BARCELONA

La següent decisió condicionant del meu historial de jove, fou, ben segur, la de **anar a viure a Barcelona**

Els quatre anys de la carrera d'Aparellador els vaig fer estant a casa, a Arenys i **anant i venint** cada dia amb tren a l'Escola, a Barcelona, igual que ho havia fet amb el batxillerat a Calella. Com que, a la Plaça, on despatxava, les **temporades bones** coincidien amb les meves **vacances escolars** els meus estudis eren ben sostenibles per casa.

El juny, juliol i **agost de 1965**, amb 19 anys, després d'haver fet l'últim curs d'Aparellador però amb el projecte de fi de carrera pendent, vaig fer el 1er Campamento de "Excedentes" de les dites **Milícies** Universitàries , a Talarn.

Fins d'aleshores mai havia treballar amb res mes que fent de ajudant de carnisser, de tossinaire o de dependent. Tocava ja fer el salt al buit i començar a **treballar**, com fos, al **sector de la construcció** pel que vaig començar a treballar **fent de delineant**, amb la comprensió i el suport dels meus pares que veien com **deixava de guanyar** a la Plaça **per perdre** –les meves despeses eren molt superiors al meus ingressos- treballant en **despatxos d'arquitectes** de Barcelona

El 7 de febrer de 1966, **amb 20 anys**, vaig obtenir el **títol d'Aparellador** i a l'estiu, vaig fer el segon campament de milícies a Madrid. En tornar, ja vaig trobar una feina que permetia quedar-me a Barcelona i, finalment a finals d'any, just en començar els 4 mesos de pràctiques de milícies -que vaig poder fer a Barcelona- vaig trobar la meva primera i darrera **feina** assalariada **com a Aparellador**, Metis, SA . Em vaig quedar a **viure a Barcelona** i mentre la meva relació amb Arenys s'anava esvaint, jo cada cop era més barceloní.

LA DECISIÓ DE ESTUDIAR ARQUITECTURA

Em vaig consolidar com a director de constructora- immobiliària en uns moments –els darrers 60- en que **un jove titulat** com jo, podia escalar i fer diners. Però jo no vaig tirar per aquí. Em sentia **estafat** pel sistema pel que entenia com un insuficient nivell **tècnic i cultural** rebut i vaig reaccionar fent ús de la meva aleshores bona posició professional -director d'empresa- per culturitzar-me en tot el possible

Aquest era un sentiment compartit per molts com jo i que varem decidir matricular-nos a la Escola Superior d'Arquitectura, i seguir estudiant i treballant. No havia passat ni mig any que ja ens havíem estrellat amb les seves selectives matemàtiques i física i tots havíem ja tirat la tovallola. Però jo en aquells moments m'havia aficionat molt al dibuix i la pintura, pel que aprofitant la matrícula, vaig continuar amb el curs de dibuix artístic de l'escola fins el final. Quan ja ni me'n recordava de la carrera, un dia de juliol vaig passar per l'escola i em vaig mirar les notes del curs Jo hi era i estava aprovat –amb nota- de dibuix artístic. Per primer cop vaig sentir- me part d'aquella escola. Si. És clar. Estava decidit. **Estudiaria Arquitectura**.

El **treballar** dirigint una constructora immobiliària de l'època,.combinant-ho amb uns **estudis** d'un nivell tan superior als que jo havia tingut fins aleshores, en principi, **no era** pas cosa **fàcil.**

Però el fet és que, d'una banda la meva aventura romàntica, **va ser encoratjada** per tots els del meu entorn, i d'altra que de seguida vaig percebre que, aquella dura escola, no era arbitrària, Tot això **va fer que finalment me'n sortís** i que els anys viscuts a aquella casa, em marqués per sempre més No és casual que encara hi estigui vinculat.

LA DECISIÓ DE CASAR-ME

Els primers 70 del segle passat, jo em sentia del tot **identificat** amb les revolucions i les flamants **llibertats de l'època**. Però les meves prioritats no passaven pas per exercir-les. Estava prou ocupat –i interessat- amb **la feina i els estudi**. Així que, quan **em vaig enamorar** de la Victòria, ens varem **casar** sense gaires preàmbuls, amb el pacte, això si, de no tenir fills –ni televisor- **fins que acabés la carrera**. La coincidència entre acabar la carrera i tenir fills, va ser precisa. Efectivament, el 12 de març de 1975 mentre **neixia la nostra primera filla** -l'Elena- jo, amb el títol sota el braç, em donava **d'alta al Col·legi d'Arquitectes**.

Aquells anys, estàvem **de lloguer** al carrer Viladomat, 92 de Barcelona i com que **tot anava bé** –encara no sabíem de la crisi que ens esperava- al poc temps varem **comprar** –sense hipoteca- **l'àtic** dúplex del carrer El·lipse de L'Hospitalet.

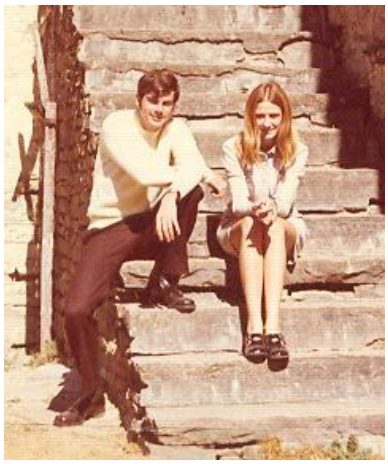

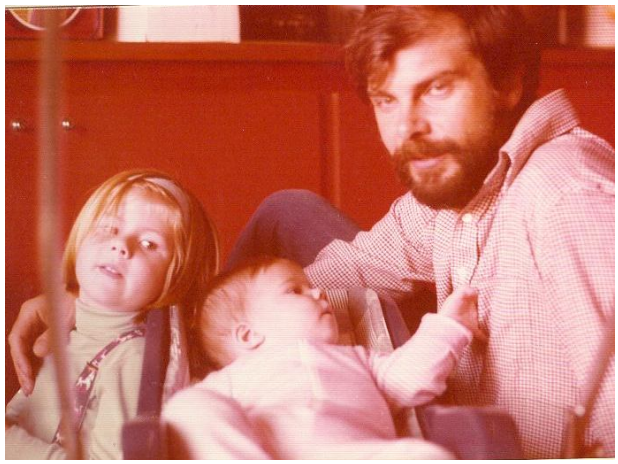

LA DECISIÓ D'OBRIR DESPATX A BARCELONA

Quan ja hi vivíem feliçment, de cop va venir la gran **crisi de finals dels 70** i ens va enganxar de ple amb **jo a l'atur** i sense ingressos, la Victòria -**estudiant** Ciencies de l'Educació- embarassada de la Cristina i una filla de ben pocs anyets.

Va ser tant lo malament que ho varem passar que vaig decidir no tornar-me a assalariar mai mes per no dependre de tercers. Així va començar el procés dels successius **despatxos i societats professionals** que a Barcelona va començar amb LC arquitectes i es va consolidar amb **el despatx del carrer Balmes**, amb en Manel Mir, malgrat que la crisi, de fet, continuava.

LA DECISIÓ DE TORNAR A ARENYS

El despatx havia derivat professionalment cap al urbanisme amb tota la càrrega romàntica que aquest va tenir durant la transició política. Jo estava fent els Plans Generals de Cardedeu i Vilamajor i era arquitecte municipal de Llinars quan **em varen encarregar el Pla General d'Arenys** de Mar, el meu poble.

En un determinat moment de la redacció -el 1981- l'alcalde Joan Enric Garcia em va dir molt seriosament que voldrien **que jo fos el proper regidor d'urbanisme**. M'estava demanat que fos jo qui **redreces i actualitzes** a la nova etapa democràtica, aquell meu poble que havia deixat feia dotze anys, per ranci i sense futur. Com podia dir que no?

D'altra banda, els meus pares i els meus oncles sense fills, s'anaven fent grans i jo era **l'únic fill**. Així que, per Sant Joan de 1982 deixàvem Barcelona i **em traslladava amb la família a Arenys**, a la casa del carrer Sant Pere -que jo mateix havia dissenyat com a arquitecte per a l'oncle- conscients del **canvi de vida** –present i futur- que això per a nosaltres significava.

No només varem deixar l'habitatge de l'Hospitalet, sinó també el despatx del carrer Balmes. Calia, doncs, tenir **un nou despatx i un gabinet a Arenys** i com els problemes econòmics romanien, varem decidir **vendre el dúplex de L'Hospitalet** per fer les obres a casa –a ca l'oncle- i amb la resta comprar el cotxe de quatre portes, ara que les filles es feien grans.

Amb l'entrada d'Espanya a Europa i l'anunci de les olimpíades, varem sortir de la crisi del nostre sector, constatant com aquell dúplex que havíem venut per 5 milions i mig de pessetes, aviat en va passar a valdre 50. Ves quin negoci havíem fet!

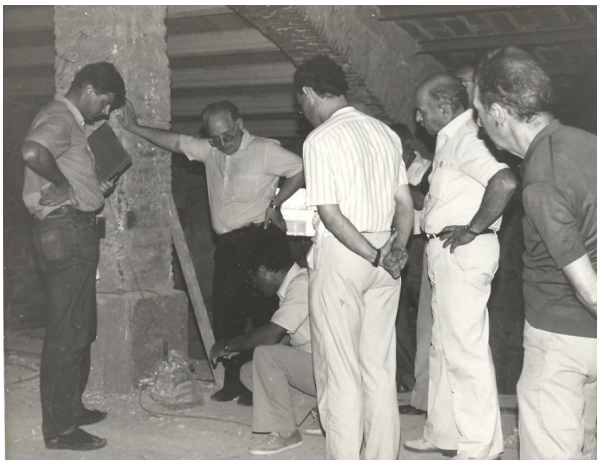

LA DECISIÓ DE DEIXAR ELS CÀRRECS PÚBLICS: DESPATX I DOCTORAT

Els darrers 80 varen ser una bogeria. Regidor d'Urbanisme, arquitecte municipal, "planner" i assessor d'ajuntaments i més coses, sense o **amb escassa retribució** directe, doncs se suposava que tot es recuperava amb els treballs que es feien al despatx. Però el fet és que, **els encàrrecs,** no eren de bon tros proporcionals. Certament, dels meus treballs professionals, sempre **"en sortia mes savi que ric"**, com s'acostuma a dir.

Finalment, un dia un ajuntament gran, em va oferir un càrrec prou important com per crear-me un dilema cara a la meva trajectòria professional futura doncs implicava, de

fet, **llançar-se a la carrera de la funció publica** abandonant l'exercici professional privat.

Vaig prendre la decisió de **refusar el càrrec** ofert i en coherència amb la decisió presa, també renunciar a qualsevol altra possible càrrec que comportés assalariament per tal de poder dedicar-me en exclusiva al despatx fins **crear una societat professiona**l amb cara i ulls. El projecte professional, comprenia també, per una banda, la recerca –començant pel **doctorat**- i, per l'altra, la implicació en la activitat immobiliària.

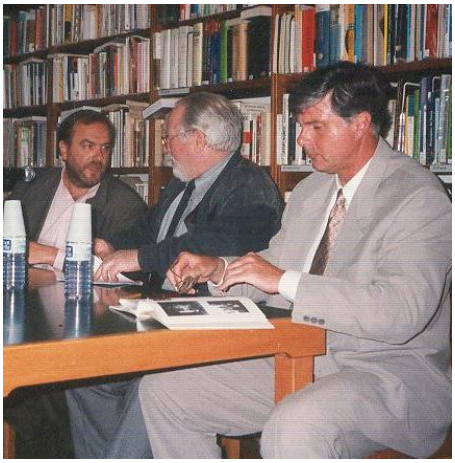

LA DECISIÓ D'INVERTIR-HO TOT EN EL PATRIMONI.

Després de constatar l'error de la venda del dúplex de l'Hospitalet quan varem tornar a Arenys i de començar el procés de recepció – primer de fet i després de dret - de les herències de les cases familiars, vaig decidir que **mai més es vendria rés del patrimoni** immoble, i que **tots els guanys** del meu exercici professional **hi anirien a parar**, pel seu manteniment, la seva millora i el seu creixement- fora com a lloc on viure i treballar, fora com a llegat familiar, fora com a realització personal i professional o fora, simplement com a inversions immobiliàries

LA DECISIÓ DE DOCTORAR-ME.

Els darrers anys 80, vaig voler **posar ordre** al garbuix d'idees i experiències que duia al cap acumulades de la trepidant dècada anterior i, recolzant-me en el Departament d'Urbanisme de la UPC, vaig redactar **la meva tesi doctoral** sobre urbanisme, usant com a base el meu coneixement alhora ciutadà, polític i professional, d'Arenys de Mar.

Això coincidia amb la formació, a la que fou casa dels oncles del carrer del Tossol, 30, del **primer Despatx d'Arquitectura i Urbanisme** com a societat professional formalment constituïda, amb un altre arquitecte format al mateix despatx des del principi. Penso que va ser el mateix èxit del despatx el que va provocar **la seva ruptura**,al 1995, per l'emancipació del soci jove.

.

LA DECISIÓ QUE EL DESPATX FOS UNA EMPRESA FAMILIAR.

Amb la ruptura del primer D.A.U. SL, em vaig quedar sòl en el negoci i va coincidir amb un moment de provisionalitat professional de la meva filla gran –l'Elena- que vaig aprofitar per planteja-li un canvi de vida i convertir-la en la **secretària del despatx** renovat

Així, els 90, a la crisi del sector s'hi havia afegit la pròpia crisi interna del despatx, però poc a poc **ens en varem anar sortint,** finalment ja amb un nou estudiant incorporat –**en Jordi**- que aviat seria el meu gendre i l'arquitecte associat al **nou Despatx d'Arquitectura i Urbanisme** que, ja dins el segle XXI, es va anar consolidant com a **empresa familiar**.

LA DECISIÓ D'ANAR A MATARÓ

La mala gestió al país de la bonança econòmica dels 2000, va anar inflant una bombolla al nostre sector immobiliari que, el seu esclat, a nosaltres ens va arribar **tard,** però **ens va arribar**. Els encàrrecs de operacions urbanístiques i obres com les de Vil·la Betània a Arenys o les encarregades pel "Grupo Anfora" amb seu a Mataró ens va fer creure que ja era hora de **traslladar el despatx** a un lloc de tan de futur com era el Rengle de Mataró -amb hotels, centres administratius i el Tecnocampus, entre altres-. El resultat és que el gener de 2009, **ens traslladàvem** a l'actual **despatx de Mataró** i que pocs anys després el **compràvem** al propietari de l'edifici, Anfora, el nostre primer client.

Primer amb l'esclat del cassos judicials que va esquitxar a clients nostres i després amb **l'agudització de la crisi** immobiliària queha acabat liquidant la pròpia empresa Anfora –que en teoria tenia que seguir essent el nostre primer client- ens trobem ara en **un despatx** certament bo, però, com tanta gent, amb unes **càrregues,** financeres i de manteniment, que corresponen a uns **valors d'abans** i no als d'avui, dràsticament **devaluats** per la crisi immobiliària.

,

D'altra banda ens trobem en que, tot el que havíem anat guanyant al llarg de la vida, sempre ho havíem **invertit**, d'una manera o altra, **en el patrimoni immoble** familiar i que, als darrers anys, el finançament de la seva **posta al dia** el varem complementar amb la constitució d'algunes hipoteques per a les quals, els baixos **lloguers** d'avui en dia,-de les parts no ocupades per nosaltres, es clar- **no arriben a cobrir** del tot, com passa també, de fet, a tanta gent, per vergonya del país.

I... ARA QUE FEM?

El fet es que després d'anys de crisi -cada any pitjor que l'anterior, encara **resistim**. Però, de quina manera?

I aquí és quan ve la referència al compte de Calders que us he explicat al principi i, **com el senyor Pardellans del conte**, si analitzem el negoci *científicament i "amb l'ajut de la informàtica"* que deia, *tot plegat "és inviable"* i, *potser ho ha estat sempre i no ens en havíem assabentat.* ☺

Així, ara, als meus 70 anys fan que em faci **les següents preguntes**:

Ha estat un error prioritzar la **inversió en coneixements** "no remunerats" –estudis i treballs acadèmics acció cultura, política i social, etc- que he fet al llarg de la meva vida?

Va ser un error quan estant instal·lat a Barcelona, varem **tornar a Arenys** tot "cremant els barcos" en vendre el dúplex de l'Hospitalet i deixant el despatx del carrer Balmes?

Ha estat un error que les nostres inversions fossin **totes fetes en el patrimoni familiar** –habitatges, despatx, sol agrícola i urbanitzable, etc-? resultant llavors **tenir "tots els ous al mateix cistell"** del sector immobiliari –professió i patrimoni immoble-?

Ha estat un error jugar finalment en **exclusiva la carta familiar** -tan en el desenvolupament professional com en la de la gestió del patrimoni immoble-?

En definitiva:

HA ESTAT UN ERROR EL COM JO HE ENTÈS **SER ARQUITECTE** I CAP DE FAMÍLIA?

No ho se ni ho sabré mai!

"*Yo soy yo i mi circunstancia*" crec que deia Ortega. Potser si que amb unes altres decisions preses al llarg de la meva vida, **ara seria** un senyor **ric i famós**, ... O potser exactament **tot al contrari**. No?

En qualsevol cas una cosa tinc segura: aquell **NO SERIA JO**.

Arenys de Mar a 23 d'octubre de 2015.